

1) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Oprettelse af et Handelsdepartement under Indenrigsministeriet.

2) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Børns erhvervs-mæssige Beskæftigelse.

Mødet hævet Kl. 1. 30.

36te Møde.

Torsdag den 1ste December, Kl. 1.

Formanden (Sofus Høgsbro): Udvalget angaaende „Forslag til Lov om Tilvebringelse af Jordlodder for Landarbejdere“ og Udvalget angaaende „Forslag til Lov om Vederlag for Kontorudgifter til Embederne som Borgmester og Auktionsdirektør i Helsingør og Aalborg“ have afgivet Betænkning. Eksemplarer ville blive omdelte i Dag.

Ved Folketingsmanden for Ribe Amts 1ste Valgkreds. (S. Sørensen) er modtaget et Andragende fra Husmand J. C. Mortensen af Oksby om Understøttelse til Fuldførelsen af en af ham konstrueret Haand-tærskemaskine.

Andragendet vil blive tilstillet Finansudvalget.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af et Handelsdepartement under Indenrigsministeriet.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2719 ff.)

Sagen sattes under Forhandling.

†

C. Hage: Det foreliggende Lovforslag om Oprettelse af et Handelsdepartement kan give Anledning til Betragtning under forskellige Synspunkter. Umiddelbart ligger det nær at betragte det dels fra Handelens Side, dels fra Departementets Side. Fra et departementalt Synspunkt er der vist ikke andet om Forslaget at sige end godt. Det gaar ud paa at skabe ikke en enkelt ny Embedsmand, men en Kreds af 8 Embedsmænd foruden Bud og Skrivere. Det er ogsaa ganske naturligt, at en saa betydelig Nyvækst skyder frem netop under Indenrigsministeriet. Thi Indenrigsministeriet er den frodigste og yppigste Plante i det ministerielle Væksthus. Det skyder stadig ny Skud, og det bærer en Rigdom af ædle Frugter; Amtmænd og Ministre. Det er et Forbillede for de andre Ministerier, som kun kan være disse til nyttig Opmuntring og Efterfølgelse. Det er ikke længe siden — kun 5 Aar — at Indenrigsministeriet omfattede baade det nuværende Indenrigsministerium og tillige det nuværende Landbrugsministerium. Den Gang hjalp man sig med 2 Departementer foruden et Generaldirektorat for Postvæsenet, akkurat det samme, som man den Dag i Dag har i Indenrigsministeriet, efter at hele Landbrugsministeriet er udskilt. Det nuværende Indenrigsministerium har 2 Departementer, det ene for Kommunesager og Næringssager, det andet for offentlige Arbejder, hvortil som sagt kommer Generaldirektoratet for Postvæsenet. De Sager, som henhøre under Ministeriets første Departement, hvilket er det, som det her kommer an paa, ere ifølge Statskalenderen følgende: Samtlige Sekretariatssager, hvorunder Udarbejdelse af Ministeriets Budget og Regnskabsoversigt, dets Kasse, Regnskabsvæsen o. s. v.; Amtmands- og Borgmesterembederne; Udgivelse af de privilegerede Tidender og Statshaandbogen; Rigsdagsvalg; Indfødsret; Kommunalvæsenet, derunder Kommunernes Regnskaber, deres Beskatning, det kommunale Pligtarbejde, Fattigvæsen, Alderdomsunderstøttelse, Indkvarteringsvæsenet og Frikørsler; dernæst Stadfæstelse for velgørende Legater; saa kommer Handel, Industri, Haandværk og Beværtningsnæring, Mæglere, Translatører, Pantelaanere, Patenter, Varemærker, Lærlingeforhold, Handelsskoler og tekniske Skoler; Arbejderforhold, Tilsyn med Børns og unge Menneskers Arbejde i Fabrikker, Helligdagsarbejde, Arbejdernes Ulykkesforsikring, Sygekasser, Stadfæstelse paa Vedtægter for Næringsbrugere osv.; endvidere Sønæringen og